

WYNIKI WYBORÓW I REFERENDÓW NA ŚWIECIE

„Studia Wyborcze”, tom 25, 2018

DOI: <https://doi.org/10.26485/SW/2018/25/12>

WYNIKI WYBORÓW PREZYDENCKICH, PARLAMENTARNYCH I REFERENDÓW NA ŚWIECIE W OKRESIE OD 1 PAŹDZIERNIKA 2017 ROKU DO 31 MARCA 2018 ROKU

W okresie od 1 października 2017 roku do 31 marca 2018 roku na świecie przeprowadzono jedenaście bezpośrednich wyborów prezydenckich, trzydzieści wyborów parlamentarnych oraz trzy referenda ogólnokrajowe. Liczba wyborów w stosunku do zestawienia za okres od 1 kwietnia 2017 roku do 30 września 2017 roku, była zatem znacznie mniejsza. Warto podkreślić, że analiza pytań referendalnych obecnego oraz ostatniego zestawienia wciąż wskazuje na coraz częstsze stosowanie tej instytucji. Szczególnie jest to zauważalne w odniesieniu do materii konstytucyjnej, ale również – na co wskazuje obecne zestawienie – ustawodawstwa zwykłego, bezpośrednio dotycząc spraw społecznych. W omawianym okresie szczególną uwagę zwraca uczynienie przedmiotem referendum problematyki zwiększenia uprawnień służb specjalnych w zakresie kontroli połączeń telefonicznych oraz internetowych obywateli (Królestwo Niderlandów) oraz zniesienie obowiązkowego abonamentu radiowo-telewizyjnego (Konfederacja Szwajcarska).

Referendum w Królestwie Niderlandów odbyło się 21 marca 2018 roku. Z inicjatywą zorganizowania referendum w tej sprawie wyszło pięciu amsterdamskich studentów uniwersytetu w Amsterdamie. Referendum dotyczyło przyjęcia ustawy zwiększającej uprawnienia holenderskich służb specjalnych w zakresie kontroli połączeń telefonicznych oraz internetowych obywateli, jeśli chodzi o gromadzenie informacji na temat użytkowników Internetu. Zdaniem wielu było to działanie, które miało przeciwdziałać atakom terrorystycznym, umożliwiając organom bezpieczeństwa kontrolę sieci, a także inwigilację prywatnych kont obywateli, w celu zdobycia konkretnych informacji. Warto podkreślić, że w przypadku wejścia w życie regulacji, służby specjalne, żeby móc skorzystać z nowych uprawnień, musiałyby za każdym razem uzyskać zgodę ministra oraz specjalnej komisji.

Referendum w Konfederacji Szwajcarskiej, które odbyło się 4 marca 2018 roku, dotyczące ewentualnego zniesienia obowiązkowego abonamentu

radiowo-telewizyjnego wzbudziło wiele dyskusji i kontrowersji. Warto zwrócić uwagę, że abonament radiowo-telewizyjny obowiązujący w tym państwie jest traktowany nieco inaczej niż w Rzeczypospolitej Polskiej. Przede wszystkim tzw. *billag* (nazwa pochodzi od spółki pobierającej opłaty abonamentowe) jest jednym z obowiązkowych podatków, a nie tylko opłatą za usługę, co więcej, musi opłacać go każdy, niezależnie, czy korzysta z odbiornika telewizyjnego bądź radiowego, czy też nie. Taki abonament dla gospodarstwa domowego wynosi 451,1 franków szwajcarskich.

W przypadku państw, w których w omawianym okresie, jak również w minionych, odbyło się referendum, należy zauważyć pewną rysującą się, moim zdaniem, prawidłowość, a mianowicie sięganie do tej instytucji nie tylko w Konfederacji Szwajcarskiej, ale również w innych krajach, w których jest stosunkowo rzadko wykorzystywana bądź dotąd nie była stosowana. Przykładem jest Królestwo Niderlandów, w którym referendum odbyło się po raz szósty, a przedmiotem referendum uczyniono problem odnoszący się do społeczności państwa. Pozwala to stwierdzić, że zaangażowanie społeczeństwa w kształtowanie decyzji w sprawach istotnych dla funkcjonowania państwa i jego obywateli jest widoczne. Jeżeli chodzi o partycypację wyborczą obywateli, była ona porównywalna i wahała się między 51% a 54%.

Odnotować wreszcie należy, że w przypadku wyborów prezydenckich na szczególną uwagę zasługują wybory w trzech państwach – Republice Słowenii i Republice Czeskiej oraz w Federacji Rosyjskiej.

W Republice Słowenii miały miejsce – w drugiej turze 12 listopada 2017 roku – wybory prezydenta – Boruta Pahora, który zdobył 53,09% głosów przy frekwencji 42,24%. Były to szóste wybory prezydenckie od odłączenia się od Jugosławii i uzyskania niepodległości w 1991 roku.

W Republice Czeskiej natomiast miały miejsce w drugiej turze 26–27 stycznia 2018 roku dwudniowe wybory prezydenckie. Wzięło w nich udział w pierwszej turze – 61,92% wyborców, natomiast w drugiej turze – 66,60% wyborców, którzy mogli oddać głos osobiście w lokalu wyborczym. Była to najwyższa w ciągu ostatnich 20 lat i trzecia najwyższa w historii Republiki Czeskiej frekwencja w czasie wyborów.

W Federacji Rosyjskiej natomiast wybory prezydenckie, które pierwotnie miały odbyć się 11 marca 2018 roku, zostały przesunięte na 18 marca 2018 roku, tak by odbyły się w rocznicę aneksji Krymu przez Federację Rosyjską (tzw. „kryzys krymski”). Po raz czwarty prezydentem został Vladimir Putin, uzyskując 67,54% poparcia – w 2000 roku uzyskał 52,9%, w 2004 – 71,3%, a w 2012 – 63,6%.

Magdalena Wrzalik

WYBORY PREZYDENCCKIE				
Data	Państwo	Wynik		Frekwencja (w %)
		Zwycięzca	Poparcie (w %)	
10.10.2017 (I tura) 26.12.2018 (II tura)	Republika Liberii	George Weah Kongres na Rzecz Demokratycznych Zmian (Coalition for Democratic Change)	61,50 (II tura)	75,2
15.10.2017	Republika Kirgiska	Sooronbaj Dżeenbekow Socjaldemokratyczna Partia Kirgistanu (Social Democratic Party of Kyrgyzstan)	54,22	56,32
26.10.2017	Republika Kenii	Uhuru Kenyatta Partia Jubileuszu (Jubilee Party of Kenya)	98,30	38,84
22.10.2017 (I tura) 12.11.2017 (II tura)	Republika Słowenii	Borut Pahor (Niezależny)	47,21 (I tura) 53,09 (II tura)	44,24 (I tura) 42,14 (II tura)
19.11.2017 (I tura) 17.12.2017 (II tura)	Republika Chile	Sebastián Piñera* (Niezależny)	36,64 (I tura) 54,57 (II tura)	47,68 (I tura) 49,02 (II tura)
26.11.2017	Republika Hondurasu	Juan Orlando Hernández Partia Narodowa Hondurasu (National Party of Honduras)	42,95	57,49
12-13.01.2018 (I tura) 26-27.01.2018 (II tura)	Republika Czeska	Miloš Zeman Partia Praw Obywateli (Strana Práv Občanů – Zemanovci)	38,57 (II tura) 51,4 (II tura)	61,92 (I tura) 66,60 (II tura)

WYBORY PREZYDENCCKIE				
Data	Państwo	Wynik		Frekwencja (w %)
		Zwycięzca	Poparcie (w %)	
28.01.2018	Republika Finlandii	Sauli Niinistö (Niezależny)	62,7	66,8
18.03.2018	Federacja Rosyjska	Vladimir Putin (Niezależny)	76,69	67,54
26-28.03.2018	Arabska Republika Egiptu	Abdel Fattah el-Siss (Niezależny)	97,08	41,05
7.03.2018 (I tura) 31.03.2018 (II tura)	Sierra Leone	Julius Maada Bio Ludowa Partia Sierra Leone (The Sierra Leone People's Party)	43,3 (I tura) 51,8 (II tura)	84,2 (I tura) 81,1 (II tura)

WYBORY PARLAMENTARNE					
Data	Państwo	Wynik			Frekwencja (w %)
		Zwycięzca	Poparcie (w %)	Mandaty	
10.10.2017	Republika Liberii <i>Liberian House of Representatives</i> (Izba Reprezentantów) 73 mandaty	Independents (Niezależni) Coalition for Democratic Change Unity Party Liberty Party	15,59 15,57 14,32 8,57	13 21 20 3	
		People's Unification Party (PUP) All Liberian Coalition Party Movement for Economic Empowerment Movement for Democracy and Reconstruction Liberia Transformation Party United People's Party	5,87 5,07 3,85 3,69 3,22 3,08	5 3 1 2 1 1	69
		Victory for Change Party Liberian People's Party Liberia National Union	1,84 1,58 1,31	1 1 1	
15.10.2017	Republika Austrii <i>Nationalrat</i> (Austrian National Council) (Rada Narodowa) 183 mandaty	Austrian People's Party Austrian Social Democratic Party Freedom Party of Austria NEOS – The New Austria Peter Pilz List	31,50 26,90 26,00 5,30 4,40	62 52 51 10 8	79

WYBORY PARLAMENTARNE					
Data	Państwo	Zwycięzca	Wynik		
			Poparcie (w %)	Mandaty	Frekwencja (w %)
20.10.2017	Czeska Republika <i>Poslanecká Sněmovna</i> (Chamber of Deputies) 200 mandatów	ANO 2011 Civic Democratic Party Pirate Party Freedom and Direct Democracy Communist Party of Bohemia and Moravia Czech Social Democratic Party Freedom Union-Democratic Union (US-DEU) and Christian and Democratic Union-Czechoslovak People's Party (KDU-CSL) TOP 09 Mayors and Independents	29,64 11,32 10,79 10,64 7,76 7,27 5,80 5,31 5,18	78 25 22 22 15 15 10 7 6	60
22.10.2017 (wybory przetermino- we)	Japonia <i>Shūgin</i> (House of Representatives) (Izba Reprezentantów) 465 mandatów	Liberal Democratic Party (LDP) Komeitō (NKP) Constitutional Democratic Party of Japan (CDP) Japanese Communist Party (JCP) Social Democratic Party (SDP) Kibō no Tō (Party of Hope) Nippon Ishin no Kai (JIP) Independents (Niezależni)	67,31 14,84 13,12 4,73	313 69 61 22	53,68

28.10.2017	Republika Islandii <i>Alþingi</i> (Icelandic Parliament) (Parliament) (Parliament) 63 mandaty	Independence Party Left-Green Movement Social Democratic Alliance Centre Party Progressive Party Pirate Party People's Party Vidreisn	25,2 16,9 12,1 10,9 10,7 9,2 6,9 6,7	16 11 7 7 8 6 4 4	81,2
29.10.2017	Republika Argentyńska <i>Cámara de Diputados</i> (Chamber of Deputies) (Izba Deputowanych) 257 (-130) 127 mandatów <i>Senado</i> Congreso de la Nación (Argentinian Senate) (Senat) 72 (-48) 24 mandaty	<i>Chamber of Deputies</i> (Izba Deputowanych)** Cambios Unidad Ciudadana Partido Justicialista País Union for Córdoba Frente Cívico por Santiago Frente de Izquierda y de los Trabajadores Frente Renovador de la Concordia Evolución Frente Progresista, Cívico y Social Partido Intransigente Chubut para Todos Movimiento Popular Neuquino <i>Senado</i> (Senat) Cambios Unidad Ciudadana Partido Justicialista Frente Renovador de la Concordia	44,75 22,51 10,90 5,86 2,55 1,56 4,28 1,09 0,96 1,17 0,75 0,41 0,33 41,04 33,33 7,50 2,29	61 28 18 4 3 3 2 2 2 1 1 1 1 12 6 4 2	76,82

26.11.2017	Republika Hondurasu <i>Congreso Nacional</i> (Honduran National Congress) (Kongres Narodowy) 128 mandatów	National Party Liberty and Refoundation Liberal Party Innovation and Unity Party Honduran Patriotic Alliance Democratic Unification Party Christian Democratic Party Anti-Corruption Party	Brak danych	61 30 26 4 4 1 1 1	57,49
7.12.2017	Federalna Demokratyczna Republika Nepalu <i>Pratinidhi Sabha</i> (House of Representatives) (Izba Reprezentantów) 275 mandatów	CPN (Unified Marxist-Leninist) Nepali Congress CPN (Maoist Centre) Rastriya Janata Party Nepal Federal Socialist Forum, Nepal Rastriya Prajantra Party Naya Shakti Party, Nepal Rastriya Janamorchha Nepal Workers Peasant Party Independents	33,25 32,78 13,66 4,95 4,93 2,06 0,86 0,65 0,59 brak danych	121 63 53 17 16 1 1 1 1 1	68,63
7.01.2018	Turecka Republika Cypru Północnego <i>Cumhuriyet Meclisi</i> (Assembly of the Republice) (Zgromadzenie Republiki) 50 mandatów	National Unity Party Republican Turkish Party People's Party Communal Democracy Party Democratic Party Rebirth Party	35,58 20,92 17,08 8,64 7,84 7,00	21 12 9 3 3 2	66,2

WYBORY PARLAMENTARNE					
Data	Państwo	Wynik			Frekwencja (w %)
		Zwycięzca	Poparcie (w %)	Mandaty	
4.02.2018	Republika Kostaryki <i>Asamblea Legislativa</i> (Legislative Assembly) (Zgromadzenie Ustawodawcze) 57 mandatów	National Liberation Party National Restoration Party Citizens' Action Party Social Christian Unity Party National Integration Party Social Christian Republican Party NewBroad Front	19,49 18,15 16,26 14,63 14,63 7,67 4,21 3,95	17 14 10 9 4 2 1	66,45
11.02.2018	Księstwo Monako <i>Conseil national</i> (National Council) (Rada Narodowa) 24 mandaty	Primo! Priorité Monaco Horizon Monaco Union Montégasque	57,7 26,1 16,2	21 2 1	70,35
23.02.2018	Republika Dżibuti <i>National Assembly</i> (Zgromadzenie Narodowe) 65 mandatów	Union for the Presidential Majority UDI-PDD Centre of Unified Democrats	87,83 10,92 0,68	57 7 1	67,10
25.02.2018	Królestwo Kambodży <i>Senate</i> (Senat) 62 (-4) mandaty	Cambodian People's Party	95,95	58	99,79
4.03.2018	Republika Salwadoru <i>Asamblea Legislativa</i> (Legislative Assembly) (Zgromadzenie Ustawodawcze) 84 mandaty	Nationalist Republican Alliance Farabundo Martí National Liberation Front Grand Alliance for National Unity National Coalition Party Christian Democratic Party Democratic Change Independents	42,34 24,44 11,45 10,78 3,17 0,90 0,67	37 23 11 8 3 1 1	Brak danych

4.03.2018	Republika Włoska <i>Camera dei Deputati</i> (Chamber of Deputies) (Izba Deputowanych) 630 mandatów <i>Senato della Repubblica</i> (Senate) (Senat) 315 mandatów	<i>Camera dei Deputati</i> (Izba Deputowanych) (koalicje) Centre-right coalition Five Star Movement Centre-left coalition Free and Equal (LeU) Associative Movement Italians Abroad (MAIE) South American Union Italian Emigrants (USEI) <i>Senato della Repubblica</i> (Senat) (koalicje) Centre-right coalition Five Star Movement (M5S) Centre-left coalition Free and Equal (LeU) Associative Movement Italians Abroad (MAIE) South American Union Italian Emigrants (USEI) Communist Party of Cuba	Brak danych	265 227 122 14 1 1	72,93
11.03.2018	Republika Kuby <i>Asamblea Nacional del Poder Popular</i> (National Assembly) (Zgromadzenie Narodowe) 605 mandatów 612 (-7)		100	605	85,65

WYBORY PARLAMENTARNE					
Data	Państwo	Wynik		Frekwencja (w %)	
		Zwycięzca	Poparcie (w %)		Mandaty
11.03.2018	Republika Kolumbii <i>Cámara de Representantes</i> (House of Representatives) (Izba Reprezentantów) 166 (165?) mandatów <i>Senado de la República de Colombia</i> (Senat) (Senat) 102 mandaty	<i>Cámara de Representantes</i> (Izba Reprezentantów) Colombian Liberal Party Democratic Center Radical Change Social Party of National Unity Colombian Conservative Party Green Alliance Independent Movement of Absolute Renovation Alternative Democratic Pole Citizen Option List of Decency Coalition Colombia Justa Libres Indigenous Social Alliance Movement Ancenstral de Comunidades Negras Playa Renaciente Consejo Comunitario La Mamuncia Alternative Santandereana Coalition Alternative Indigenous and Social Movement	Brak danych	35 32 30 25 21 9 1 2 2 2 1 1 1 1 1 1 1 1 19 16 15 14 14 14 10 5 4 3 1 1	48,82
		<i>Senado</i> (Senat) Democratic Center Radical Change Colombian Conservative Party Colombian Liberal Party Social Party of National Unity Green Alliance Alternative Democratic Pole List of Decency Coalition Independent Movement of Absolute Renovation Alternative Indigenous and Social Movement Indigenous Authorities of Colombia	17,36 14,89 13,32 13,14 12,80 9,10 5,09 3,62 3,46 45,68 22,00		

13.03.2018	Grenada <i>House of Representatives</i> (Izba Reprezentantów) 15 mandatów	New National Party	58,91	15	73
21.03.2018	Antigua i Barbuda <i>House of Representatives</i> (Izba Reprezentantów) 17 mandatów	Antigua Labour Party United Progressive Party Democratic National Alliance Barbuda People's Movement	59,24 37,09 1,94 1,43	15 1 – 1	76

REFERENDA OGÓLNOKRAJOWE					
Data	Państwo	Przedmiot rozstrzygnięcia	Wynik		Frekwencja (w%)
			za	przeciw	
4.02.2018	Republika Ekwadoru	1. Czy jesteś za ograniczeniem sprawowania urzędu prezydenta do dwóch kadencji?	64,0	36,0	80,75
4.03.2018	Konfederacja Szwajcarska	1. Czy jesteś za zniesieniem obowiązkowego abonamentu radiowo-telewizyjnego?	28,4	71,6	54,4
21.03.2018	Królestwo Niderlandów	1. Czy jesteś za przyjęciem nowej ustawy, która ma zwiększyć uprawnienia służb specjalnych w zakresie kontroli połączeń telefonicznych oraz internetowych obywateli?	46,53	49,44	51,54

* Po wygraniu wyborów zrezygnował z członkostwa w partii Renovación Nacional (Odnowa Narodowa).

** Co dwa lata następuje odnowienie połowy składu Izby Deputowanych w wyborach parlamentarnych. Mandaty zdobyte w wyborach 2017.

*** Wybór tylko 17 z 26 członków. Pozostałych 9 wybiera się spośród 33 dziedzicznych szlachciców Królestwa Tonga.

**** Mandaty uzyskane w wyborach 2017.

Źródła:

en.wikipedia.org/wiki/Electoral_calendar

www.electionworld.org

www.electionguide.org

www.e-polityka.pl

www.bbc.co.uk

www.cnn.com

www.ark.ac.uk/elections

www.electoralgeography

www.africanelection.tripod.com

www.rulers.org

www.idea.int/vt

www.ipu.org.pl

www.psephos.adam-carr.net